

Reading Recovery[®] (Phục Hồi Kỹ Năng Đọc) Gwinnett County Public Schools

Sổ Tay Dành Cho Phụ Huynh

Phục Hồi Kỹ Năng Đọc là gì?

Triết lý của chương trình Phục Hồi Kỹ Năng Đọc là **TẤT CẢ** trẻ em có thể học đọc và viết. Chương trình Phục Hồi Kỹ Năng Đọc là chương trình khắc phục sớm nhằm giúp trẻ em học **trước khi** các em bị thất bại. Chương trình này nhắm vào các học sinh cấp lớp một, những em thuộc diện 'rất gần' sự thất bại. Mục tiêu tức thì của chương trình Phục Hồi Kỹ Năng Đọc là tăng tốc kỹ năng đọc cho các em học sinh càng nhanh càng tốt để các em có thể đọc ở trình độ trung bình hoặc cao hơn cấp lớp của mình trong một thời gian ngắn. Nghiên cứu cho thấy điều này thường xảy ra vào khoảng 12-15 tuần, cho dù các em có thể có đến 20 tuần theo học trong chương trình, nếu cần.

Trong chương trình Phục Hồi Kỹ Năng Đọc, các em có thể được học 30 phút mỗi ngày với giáo viên được đào tạo chuyên sâu. Giáo viên đánh giá mỗi học sinh trước khi việc giảng dạy bắt đầu nhằm để thông hiểu nét sơ lược về chuyện học tập đặc thù của mỗi học sinh. Giáo viên sau đó sẽ cá nhân hóa các bài học dựa trên điểm mạnh của học sinh, theo đó tiến hành mỗi bài học càng có sức mạnh càng tốt.

Trong khi mỗi bài học dựa trên các nhu cầu đặc thù của mỗi học sinh, cấu trúc của bài học trong chương trình Phục Hồi Kỹ Năng Đọc thường theo một hình thức chuẩn. Bài học bắt đầu với Việc Đọc Quen Thuộc (Familiar Reading). Học sinh sẽ đọc 2-3 quyển sách mà em đã đọc trước đây. Mỗi lượt đọc sẽ cho em một cơ hội để đọc lưu loát và để em để tâm đến những điều mà em không chú ý đến lần trước. Sau Việc Đọc Quen Thuộc, em sẽ đọc một quyển sách em chỉ nhìn thấy một lần (quyển "Sách Mới" từ ngày hôm trước). Trong lúc này, giáo viên không dạy em. Thay vào đó, giáo viên sẽ phân tích việc đọc của em bằng cách ghi lại Kỹ Lục Đọc Nhanh (Running Record). Giáo viên sử dụng thông tin này cho việc giảng dạy. Giáo viên sẽ dạy em về các mẫu tự, âm, và các cách thức các từ được đọc thế nào thông qua các mẫu tự bằng nam châm. Giáo viên cũng sẽ dạy em các mẫu tự, âm, và các cách thức các từ được đọc thế nào thông qua việc viết. Mỗi ngày giáo viên giúp học sinh biên soạn và viết một câu chuyện. Điều quan trọng là em phải hiểu việc viết và việc đọc quan hệ chặt chẽ với nhau! Giáo viên viết câu chuyện của em trên một mảnh giấy và cắt thành từng phần khác nhau. Em sẽ ráp các mảnh nhỏ này lại với nhau và đem về nhà mỗi ngày. Sau cùng, giáo viên giới thiệu một quyển sách mới được chọn cẩn thận để em đọc. Với sự giúp đỡ của giáo viên, em đọc quyển sách mới, quyển sách mà em sẽ đọc lại lần nữa vào ngày kế tiếp và sẽ được gửi về nhà để em tập đọc.

Mục tiêu của việc giảng dạy là để giúp học sinh trở nên một người giải quyết vấn đề có tính độc lập và linh động. Trong khi giáo viên rất nhiệt tình giúp đỡ, cô luôn để học sinh tự mình làm việc càng nhiều càng tốt. Giáo viên hỏi các câu hỏi nhằm giúp học sinh lên hệ những gì em đã biết với những gì em cần học. Khả năng này nhằm giúp học sinh phát hiện các mối liên hệ đó, những gì mà các người đọc giỏi làm khi họ phán đoán các phần 'rắc rối'. Mục tiêu là để cho học sinh học các chiến lược về việc đọc, không nhằm để tích lũy các hạng mục kiến thức.

Chào Mừng Đến Với Bài Học Của Chương Trình Phục Hồi Kỹ Năng Đọc Của Tôi

Đọc Lại Các Quyển Sách Quen Thuộc

Trong mỗi bài học mỗi ngày tôi được đọc rất nhiều quyển sách nhỏ. Tôi được chọn một vài các câu chuyện yêu thích mà tôi đã đọc trước đó. Điều này dễ dàng đối với tôi. Tôi cố gắng đọc sách của tôi giống như một câu chuyện và đọc như thể người ta đang nói chuyện. Cô giáo của tôi đã nói, “Đó là việc đọc giỏi; đó là cách những người đọc giỏi đọc.”

Bây giờ tôi phải tự mình đọc một quyển sách! Giáo viên của tôi sẽ kiểm tra việc đọc của tôi và sẽ không giúp đỡ tôi trừ phi tôi gặp phải một vấn đề nan giải. Nếu tôi chỉ không thể phán đoán ra một từ hoặc tôi bị lúng túng, giáo viên của tôi sẽ nói cho tôi biết từ đó hay nói, “Thử đọc lại lần nữa”. Tôi đọc quyển sách này ngày hôm qua. Giáo viên của tôi đã giúp tôi nỗ lực phán đoán những phần “rắc rối”. Bây giờ tôi nghĩ tôi có thể tự mình đọc khá tốt!

Đánh Giá Trình Độ Đọc (Running Record)

Bây giờ tôi phải tự mình đọc một quyển sách! Giáo viên của tôi sẽ kiểm tra việc đọc của tôi và sẽ không giúp đỡ tôi trừ phi tôi gặp phải một vấn đề nan giải. Nếu tôi chỉ không thể phán đoán ra một từ hoặc tôi bị lúng túng, giáo viên của tôi sẽ nói cho tôi biết từ đó hay nói, “Thử đọc lại lần nữa”. Tôi đọc quyển sách này ngày hôm qua. Giáo viên của tôi đã giúp tôi nỗ lực phán đoán những phần “rắc rối”. Bây giờ tôi nghĩ tôi có thể tự mình đọc khá tốt!

Xác Định Mẫu Tự và Phân Tích Từ

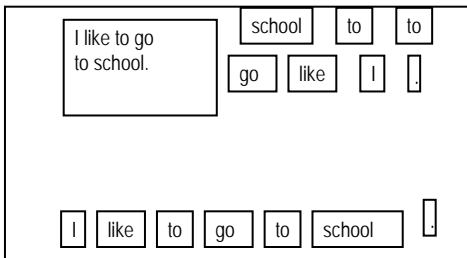
ABC

Thỉnh thoảng tôi cần học về các mẫu tự hoặc các phần quan trọng của các từ. Giáo viên của tôi biết về tất cả những gì tôi cần học. Tôi thích di chuyển các mẫu tự bằng nam châm trên bảng. Các mẫu tự giúp tôi hiểu tôi đang học điều gì.

Viết Một Câu Chuyện

Mỗi ngày tôi thường phải nghĩ ra câu chuyện của chính mình để viết vào vở tập viết. Tôi có thể tự viết rất nhiều các từ nhỏ nhỏ. Giáo viên của tôi thích các câu chuyện của tôi và giúp tôi tìm ra cách thức viết một số các từ. Cô dạy tôi làm thế nào để giải đáp các từ mà tôi không biết. Thỉnh thoảng tôi có thể nói các từ chậm chậm và viết xuống các âm mà tôi nghe. Những khi khác, tôi cần phải vỗ tay các phần của từ và lắng nghe những phần mà tôi biết. Tôi cũng đang học cách sử dụng các từ tôi biết để giúp tôi tìm ra cách để viết những từ mới. Tôi thích đọc câu chuyện của tôi khi tôi viết xong câu chuyện đó.

Cắt Rời Câu

Tôi đọc câu chuyện và giáo viên của tôi viết câu chuyện xuống một mảnh giấy. Giáo viên của tôi cắt rời câu chuyện để tôi có thể ráp các mảnh rời lại với nhau. Tôi phải suy nghĩ thật nhiều để có thể ráp tất cả các mảnh rời lại với nhau. Sau đó tôi phải kiểm tra xem tôi làm có đúng không. Tôi làm đúng trong hầu hết các trường hợp!

Giới Thiệu Sách Mới

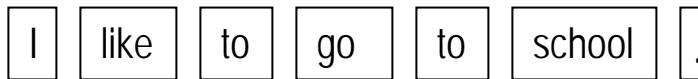
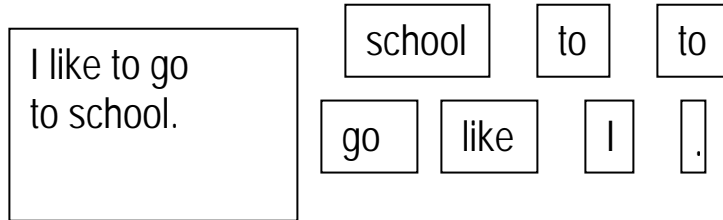
Tôi thích phần này của bài học nhất! Giáo viên chọn một câu chuyện mới chỉ cho tôi và nói cho tôi biết câu chuyện viết về cái gì. Chúng tôi nhìn các hình vẽ và suy nghĩ về những gì người ta và thú vật nói trong quyển sách. Giáo viên của tôi cũng giúp tôi nghĩ về một vài từ mới, quan trọng trong câu chuyện của tôi. Có thú vị không khi nghe về câu chuyện và nhìn các hình ảnh trước khi bạn đọc nó? Tôi nghĩ điều này cũng giúp tôi đọc được câu chuyện!

Bây giờ đến lượt tôi đọc câu chuyện! Khi tôi đọc đến phần rắc rối, giáo viên của tôi sẽ hỏi tôi các câu hỏi để giúp tôi suy nghĩ hoặc cô sẽ chỉ tôi những biện pháp nào tôi nên thử. Giáo viên của tôi cố gắng dạy tôi làm tất cả những gì các người đọc giỏi thường làm. Tôi đang học cách tự mình giải quyết các vấn đề để tôi có thể biết cách đọc tốt mỗi một quyển sách mà tôi đọc từ trước đến giờ!

Tôi đang học rất nhiều điều và tôi rất nóng lòng cho quý vị thấy những gì tôi có thể làm!!!!!!

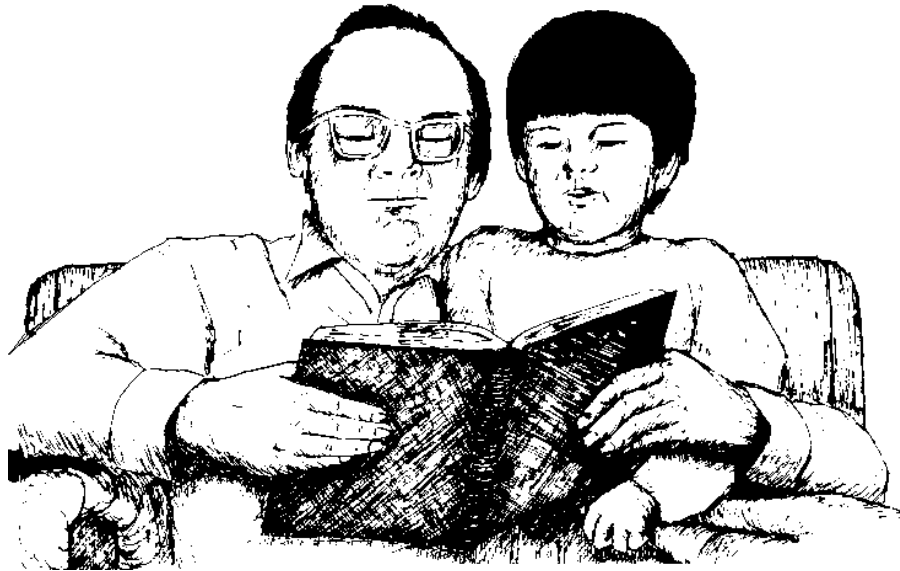
Cung Cấp Sự Giúp Đỡ Tại Nhà

Mỗi ngày trong bài học của chương trình Phục Hồi Kỹ Năng Đọc, con của quý vị viết ít nhất một câu. Giáo viên sẽ viết câu đó xuống một mảnh giấy và cắt rời nó.

Mỗi buổi tối, quý vị có thể giúp con em tại nhà bằng cách thực hiện các điều sau:

1. Lắng nghe con em đọc câu hoàn chỉnh mà giáo viên đã ghi trên bì thư. (Nếu giáo viên quên ghi câu này lại, nói với con của quý vị và bắt em lập lại câu đó.)
2. Xem con em ráp các mảnh rời lại với nhau theo một trật tự chính xác. Em có thể làm việc này có hoặc không có bì thư hướng dẫn.
3. Sau khi câu được ráp xong, yêu cầu con em kiểm tra đối chiếu với câu ghi trên bì thư nhằm đảm bảo câu ráp đúng và bắt con em đọc lại câu đó cho quý vị nghe.
4. Vui lòng không sử dụng các từ như các tấm bìa cứng có in chữ (flash cards) hay chờ đợi con của quý vị đọc các từ này mà không có cả câu trọn vẹn trước mặt.

Phụ Huynh là Những Người Cộng Tác: Cung Cấp Điều Tốt Nhất Cho Con Của Quý Vị

Quý Vị Có Biết. . . Đọc cho con của quý vị nghe VÀ lắng nghe em đọc là những cách thức tốt nhất mà quý vị có thể giúp đỡ em học đọc! Các người đọc cả đời luôn tìm thấy niềm vui khi đọc!

Những Gọi Ý Hữu Ích:

- *Các trẻ em phát triển nhờ các thông lệ. Dành ra thời gian mỗi ngày để đọc với con em.
- *Nhân viên thủ thư tại thư viện địa phương của con quý vị đang chờ đợi chỉ để giúp quý vị chọn các quyển sách tốt để đọc!
- *Những người đàn ông nên có nhiều nỗ lực hơn để đọc cho con em nghe. 98% các giáo viên tiểu học là phụ nữ nên nhiều trẻ em nhỏ liên hệ việc đọc với phụ nữ và việc học. Chứng tỏ cho con em của quý vị rằng mọi người đều coi trọng việc đọc!

Tìm một Địa Điểm và Thời Gian Thích Hợp:

- yên lặng và thanh bình....tránh khỏi mọi yếu tố gây xao lãng
- tắt TV và tránh khỏi điện thoại di động và máy tính
- giờ giấc là tất cả! Con em của quý vị không bị đói bụng hoặc mệt mỏi.
- Nhiều bao nhiêu là đủ? Dành ra 10-15 mỗi ngày, 4-5 ngày một tuần.

Khi đọc cho con em nghe, nên nhớ rằng:

- ngồi gần con của quý vị
- nói về các hình vẽ trước khi đọc
- yêu cầu con em nói về các hình vẽ
- thường xuyên hỏi, “con nghĩ điều gì sẽ xảy ra tiếp theo?”
- chọn các câu chuyện quý vị thật thích để quý vị có thể nhiệt tình đọc các câu chuyện đó

Khi lắng nghe con em đọc, nên nhớ rằng:

- thật quan tâm và theo dõi!
- chấp nhận và chào mừng sự cố gắng của con quý vị! Việc đọc có thể rất khó khăn buổi ban đầu.
- tránh sự phê bình, đe dọa, và so sánh em với những trẻ em khác.
- nên thoải mái....nếu con em tỏ vẻ mệt mỏi, nhẹ nhàng lấy quyển sách và hoàn tất việc đọc quyển sách đó với em.

Thường xuyên khen ngợi.... đặc biệt khi con của quý vị:

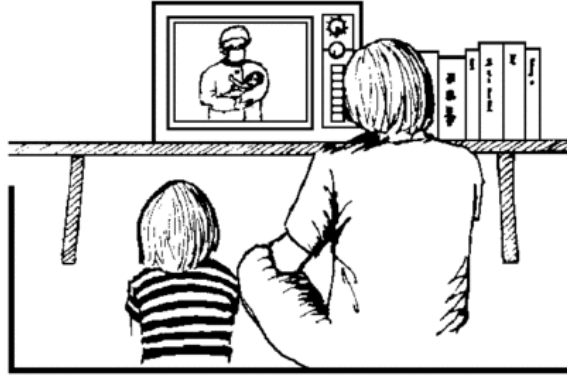
- có cố gắng, cho dù em làm sai
- đọc để hiểu ý nghĩa
- tìm từ đúng sau khi mắc lỗi
- đọc một từ chính xác, sau khi quý vị cung cấp một vài sự giúp đỡ

Cung cấp cho con của quý vị các cơ hội để tìm hiểu:

- CHỜ! Cho em một ít thời gian để suy nghĩ về từ và câu chuyện (khoảng 3 giây)
- nếu em vẫn không biết, hãy đơn giản nói cho em nghe từ đó. Không bắt em phải 'đánh vần từ đó ra'.

Các Gợi Ý Khác:

- nếu câu chuyện quá khó (mắc hơn 5 lỗi trong 50 từ), nhẹ nhàng 'lấy lại' quyển sách, đọc nó với con em hay đơn giản nói cho em nghe quyển sách kết thúc thế nào.
- nếu câu chuyện quá dài, chia nhau quyển sách. Quý vị đọc một trang và con em đọc một trang.
- nếu con em không mặn mà lắm với quyển sách, cố gắng nói về quyển sách và chọn một quyển sách khác.

Còn TV Thì Sao?

Quý vị có biết:

- Các em học sinh lớp một trung bình xem TV 5,000 giờ.***
- TV là một hoạt động thụ động. Nó không cho phép việc suy nghĩ có chiều sâu, thắc mắc, hoặc phát triển ngôn ngữ.
- Các phân đoạn hành động nhanh dài 8 phút giữa các quảng cáo thực sự thúc đẩy khả năng tập trung *ngắn hơn*.
- Các quảng cáo thường đưa ra biện pháp quá giản đơn cho các vấn đề phức tạp (ví dụ như, uống viên thuốc và vấn đề sẽ biến mất).
- Việc xem các pha bạo lực liên tục làm trở đi lòng thấu cảm của con em.

Làm Thế Nào Phụ Huynh Có Thể Đẩy Mạnh Việc Xét Duyệt Việc Xem TV:

- Giới hạn thời gian trẻ em xem TV.
- Giúp em chọn trước những số diễn em sẽ xem mỗi tuần.
- Xem các số diễn với con em. Nói về những gì đã xảy ra. Thảo luận các cách thức khác nhau.
- Sử dụng TV để cung cấp ý tưởng cho việc viết. Yêu cầu con em kể lại câu chuyện, đưa ra một kết luận có tính thay thế khác, hoặc viết về các diễn viên yêu thích của em.
- Nhờ thủ thư tại thư viện địa phương chọn các quyển sách cho con em có cùng chủ đề như các số diễn nổi tiếng trên TV.

***từ The Read Aloud Handbook, do Jim Trelease viết, Penguin Books, 1985.